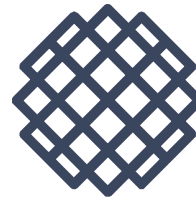

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË SKËNDERAJT PËR VITIN 2023

Prishtinë, qershor 2024

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Skënderajt për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2023, në përputhje me Ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Skënderajt (SK), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2023.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Skënderajt, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Skënderajt kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- B1 Fatura nuk ishin paguar brenda afatit 30 ditor, vonesat e pagesave për këto raste janë nga 39 ditë deri në 300 ditë.
- B2 Mos respektim i hapave për procedimin e pagesave.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Skënderajt.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Skënderajt është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Skënderajt në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Skënderajt me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Skënderajt.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi identifikuar fusha në të cilat nevojiten përmirësime në menaxhimin financiar dhe kontrollin. Në veçanti, kemi identifikuar dobësi në fushën e llogarive te arkëtushme, obligimeve të papaguara, keqklasifikimi i shpenzimeve, menaxhimin e pasurive si dhe në menaxhimin e kontratave. Këto çështje janë paraqitur si gjetje dhe rekomandime të mëposhtme për t'u shqyrtuar.

Rekomandimet e paraqitura më poshtë, synojnë të përmirësojnë kontrollin e brendshëm në lidhje me menaxhimin dhe kontrollin financiar, duke respektuar autoritetin që lidhet me menaxhimin e fondeve në sektorin publik. Plani ynë është të rishikojmë dhe të ndjekim këto rekomandime gjatë procesit të auditimit për vitin e ardhshëm. Raporti ynë ka rezultuar me 7 rekomandime prej tyre 3 janë rekomandime të reja dhe 4 të përsëritura për përmirësimin e këtyre aspekteve të menaxhimit financiar dhe kontrolleve.

Shuma e pagesave të realizuara nga Thesari, në bazë të vendimeve gjyqësore/përmbartimore për kontratën kolektive ishte 48,210€. Prej tyre borxhi kryesor ishte 31,1559€, ndërsa 17,054€ ishin shpenzime të interesit dhe procedurale të gjykatës/përmbartimi.

Kategoria e Pagave dhe Shtesa borxhi kryesor ishte 30,169€ ndërsa shpenzimet shtesë të interesit dhe procedurale të gjykatës/përmbartimit ishin 16,658€.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja B1 - Vonesa në pagesën e faturave të pranuar

- Gjetja** Ligji Nr.03/L-048 për MFPP, nenin 39.1, përcakton që "ZKF i organizatës buxhetore është përgjegjës për të siguruar që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ose punët e realizuara për organizatën buxhetore të paguhen brenda tridhjetë (30) ditëve kalendarike pas pranimit të faturës ose kërkesës për pagim nga organizata përkatëse buxhetore.
- Gjatë trajtimit të detyrimeve të papaguara kemi vërejtur se pesë (5) fatura, në vlerë prej 65,408€ nuk ishin paguar brenda afatit 30 ditor, vonesat e pagesave për këto raste janë nga 39 ditë deri në 300 ditë.
- Kjo ka ndodhur për shkak se komuna nuk ka pasur mjete të mjaftueshme financiare dhe ka hyrë në obligime pa bërë ndonjë analizë të mirëfilltë buxhetore.
- Ndikimi** Vonesat në kryerjen e obligimeve kanë shkaktuar kosto shtesë, ku përveç vlerës së faturës komuna kishte paguar kosto shtesë përfshirë kamatën, interesin.
- Rekomandimi B1** Kryetari duhet të sigurojë një planifikim më të mirë të fondeve buxhetore, si dhe inicimi i procedurave të shpenzimeve të realizohet vetëm kur fondet janë në dispozicion me qëllim të eliminimit të vonesave për pagesat e faturave apo të shmangies së padive eventuale nga operatorët ekonomik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Mos respektim i hapave për procedimin e pagesave

- Gjetja** Neni 22 i Rregullës Financiare NR.01/2013/MF - Shpenzimi i parave publike, përcakton hapat për procedimin e pagesave, ku fillimisht bëhet Kërkesa për blerje, lëshohet Urdhër blerja, bëhet pranimi i mallit/shërbimit, pastaj Operatori Ekonomik sjellë faturën për pagesë.
- Nga 20 mostrat të testuara në kategorinë e mallrave dhe shërbimeve, kemi vërejtur se në 13 raste, urdhër blerja është proceduar pas datës së faturës dhe pranimit të mallit. Shuma totale e këtyre rasteve është 223,499€.
- Kjo ka ndodhur si rezultat i kontrolleve jo efektive me rastin e procedimit të zotimit dhe urdhër blerjes.
- Ndikimi** Mos respektimi i hapave për procedimin e pagesave mund të shkakton rritjen e obligimeve komunale ndaj operatorëve ekonomik.
- Rekomandimi B2** Kryetari duhet të siguroj se janë forcuar kontrollet e brendshme në procesin e ekzekutimit të pagesave. Procedimi i pagesave duhet të bëhet sipas kronologjisë së ngjarjeve dhe në pajtim të plotë me hapat e përcaktuar me rregullën financiare për shpenzimin e parave publike.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë

Buxheti final për mallra shërbime dhe komunalitë në vitin 2023 ishte 2,881,513€, prej tyre ishin shpenzuar 2,792,285€ apo 97%. Ato kanë të bëjnë kryesisht me shpenzimet komunale, derivatet dhe lëndët tjera për ngrohje, mirëmbajtje të objekteve, mirëmbajtje të rrugëve, servisimi i veturave, furnizime mjekësore etj.

Çështja A1 - Mungesa e komisionit të pranimi

Gjetja Neni 8 pika 4, të Rregullores Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo kapitale në organizatat buxhetore, Zyrtari Kryesor Administrativ me vendim formon Komisionin për Pranimin e Pasurisë jo Financiare që ka përgjegjësitë të bëjë verifikimin e sasisë, cilësisë, llojin dhe vlerën e pasurisë jo financiare të pranuar dhe të dokumentuar me procesverbal që janë në përputhje me kontratën apo urdhër blerjen.

Në një (1) rast kemi vërejtur se nuk ishte formuar komisioni i pranimi të mallit. Ky rast, ka të bëjë me furnizim me kompjuterë për shkollë në vlerë 21,466€. Edhe për kundër mos respektimit të procedurave, furnizimet ishin pranuar sipas kushteve të kontratës.

Kjo kishte ndodhur për shkak të mungesës së kontrolleve si rezultat i anashkalimit të procedurave me rastin e efektive gjatë furnizimit dhe pranimi të mallrave.

Ndikimi Pranimi i mallrave/furnizimeve në mungesë të komisionit përkatës për pranimin e tyre, e rrit rrezikun e pranimi të mallrave/furnizimeve jo sipas llojit, sasisë dhe cilësisë së kontraktuar.

Rekomandimi A1 Kryetari duhet të sigurojë që pranimi i mallit të blerë, të bëhet vetëm nga komisioni i autorizuar, për të konfirmuar se furnizimet janë pranuar sipas cilësisë dhe sasisë së paraparë me kontratë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.2 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 4,969,097€, prej tyre ishin shpenzuar 4,751,813€ apo 96% Ato kanë të bëjnë me: ndërtimin e rrugëve lokale, ujësjellësve, kanalizimeve, parqeve nacionale, rregullimin e lumenjve etj.

Çështja A2 - Regjistrat e menaxhimit të kontratave jo përmes platformës së e-prokurimit

Gjetja	<p>Pika 61 e Rregullës dhe Udhëzuesit Operativ për Prokurimin Publik parasheh që të Menaxhimi i Kontratës dhe Vlerësimi i performancës së kontraktuesve të sigurojë që të gjitha regjistrat e menaxhimit të kontratës të përgatiten, mbahen dhe arkivohen në modulën për menaxhim të kontratës në sistemin e prokurimit elektronik.</p> <p>Komuna menaxhimin e kontratave dhe vlerësimin e performancës së kontraktuesve nuk e ka mbajtur dhe arkivuar përmes sistemit elektronik të prokurimit publik.</p> <p>Kjo kishte ndodhur si rezultat i kontrolleve të brendshme jo efektive në procesin e menaxhimit të kontratave përmes e-prokurimit.</p>
Ndikimi	<p>Mos mbajtja dhe arkivimi i kontratave përmes sistemit të prokurimit publik mund të ndikojnë në një menaxhim jo të mirëfillt të kontratave si dhe nuk ofron mundësi të mjaftueshme që menaxhmenti të marrë informata me kohë në lidhje me progresin dhe performancën e kontratave.</p>
Rekomandimi A2	<p>Kryetari duhet të kërkojë nga të gjithë menaxherët e projekteve për të siguruar që menaxhimi i kontratave do të mbahet dhe arkivohet nga sistemi elektronik i prokurimit publik.</p>

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.3 Çështjet e përbashkëta për kategori të caktuara ekonomike

Në vijim janë çështjet e përbashkëta që kanë të bëjnë me kategori ekonomike si psh: mallrat dhe shërbimet, si dhe investimet kapitale:

Çështja A3 - Keq klasifikim i shpenzimeve

Gjetja

Sipas Rregullës Financiare Nr. 01/2013/MF “Mbi shpenzimin e parasë publike” shpenzimet duhet të kenë kodet adekuate, të përcaktuara me Udhëzimin Administrativ për planin kontabël, po ashtu me planin kontabël të Thesarit janë përcaktuar kodet dhe kategoritë përkatëse të shpenzimeve që OB duhet të aplikojnë.

Nga testimi i mostrave tona, kemi vërejtur keqklasifikime të shpenzimeve nëpër kategori ekonomike në vlerë prej 63,676€. Siç janë:

- Nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve vlera prej 54,600€ është paguar për investime kapitale. Kjo pagesë është realizuar për furnizimin dhe mbjelljen e drunjëve dekorativë
- Nga kategoria mallra dhe shërbime vlera prej 2,452€ është paguar për paga dhe mëditje. Kjo pagesë është realizuar për të paguar pagat jubilarë sipas kontratës kolektive; dhe
- Nga kategoria e investimeve vlera prej 6,624€ është paguar për mallra dhe shërbime. Kjo pagesë është realizuar për furnizim me pelet.

Kjo ka ndodhur për shkak se komuna nuk kishte bërë planifikim adekuat sipas nevojave dhe kërkesave të raportimit të shpenzimeve sipas kategorive përkatëse.

Ndikimi

Pagesat e bëra nga kategoria jo-adekuate, shpjen në paraqitjen e shënimeve të gabuara në Pasqyrat Financiare të Komunës, ku të dhënat për kategori të shpenzimeve nuk janë të sakta dhe të plota.

Rekomandimi A3

Kryetari duhet të sigurojë që shpenzimet të planifikohen në ndarjet adekuate të buxhetit apo të bëhet ridestinimi i mjeteve që pagesa dhe regjistrimi i shpenzimeve më pas të bëhet sipas kodeve ekonomike adekuate.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.4 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera neto e pasurive kapitale e paraqitur në PFV është 150,120,041 e pasurive jokapitale është 67,546 dhe e stoqeve 72,422€.

Çështja B3 - Shpalosje jo e plotë dhe e saktë e pasurisë në PVF

Gjetja

Rregullore MF - nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore, përcakton procedurat standarde për dokumentimin, ruajtjen dhe tjetërsimin e pasurisë jo-financiare, mbajtjen e saktë të të dhënave mbi pasurinë jo financiare përmes mirëmbajtjes sistematike të regjistrit të pasurive jo financiare kapitale. Po ashtu sipas neni 24 paragrafi 2. Paraqitja në pasqyrat vjetore financiare duhet të bëhet nga e-pasuria për pasuritë me vlerë nën 1,000€ dhe afat të përdorimit mbi një vit.

Çështjet të cilat kemi identifikuar gjatë auditimit lidhur me menaxhimin në fushën e pasurive jo financiare mbi 1,000€ janë:

- Pajisja e regjistruar në regjistrin e pasurisë në Sistemin Informativ të Menaxhimit Financiar të Kosovës (SIMFK) në vitin 2015 me vlerë 29,800€ me emërtimin “Agregat gnt 275” ishte regjistruar me jetëgjatësi të përdorimit 20 vite dhe do të duhej të ishte për 10 vite. Kjo e bënë që zhvlerësimi për pasurinë të jetë mbivlerësuar për vlerën 10,430€;
- Toka e regjistruar në regjistrin e pasurisë në SIMFK në vitin 2009 me në vlerë 7,004€ me emërtimin “Toka shf-k.drenices-abri p-sip. 0.35.02ha”, me jetëgjatësi të përdorimit 40 vite, është zhvlerësuar për 13 vite, derisa toka nuk zhvlerësohet. Po ashtu, pasuria e regjistruar në vitin 2009 - “Toka shf-sh.g-radishevë sip. 12.29m²”, në vlerë 3,858€ me jetëgjatësi të përdorimit 40 vite, është zhvlerësuar për 13 vite;
- Zhvlerësimi i akumuluar për tokën është 2,408€ dhe 1,310€ të cilat njëkohësisht kanë ndikuar në nënvlerësimin e pasurisë;
- Shkolla e regjistruar në regjistrin e pasurisë në SIMFK në vitin 2015 me vlerë 204,997€, me emërtimin “Ndërtimi sh.m.gj. Hamzë Jashari Skënderaj”, ishte regjistruar si investim në vijim. Edhe pse objekti shkollor është në përdorim nga shtatori 2021, në regjistrat e pasurisë, kjo vazhdon të mbetet si investim në vijim duke mos i kalkuluar zhvlerësimin për këtë periudhë. Kjo ka ndikuar në mbivlerësimin e pasurisë për vlerën 6,833€;
- Pajisja e regjistruar në regjistrin e pasurisë në SIMFK me emërtimin “Pompe uji në shkollën filllore në Likovcë”, e blerë në vlerë 2,600€ në vitin 2015, ishte regjistruar me jetëgjatësi të përdorimit 25 vite, ndërsa do të duhej të ishte me gjashtë (6) vite. Si rrjedhojë, kjo ka ndikuar në mbivlerësimin e pasurisë për vlerën 1,785€ .

Vlera e pasurive jo financiare nën 1,000€ të prezantuara në PVF ishte 67,546€, ndërsa në sistemin “e-pasuria”, ishte 40,584€, kjo ka ndikuar në një mbivlerësim të vlerës së pasurive nën 1,000€ në shumë prej 26,962€.

Kjo kishte ndodhur për shkak të mungesës së mjaftueshme të kontrolleve të brendshme ndaj menaxhimit të pasurive jo financiare.

- Ndikimi** Kjo ndikon në prezantimin e pasaktë në vlerat e tyre neto në librat e pasurive dhe rrjedhimisht edhe në pasqyrat financiare vjetore.
- Rekomandimi B3** Kryetari duhet të forcojë kontrollet e brendshme në menaxhimin e pasurive dhe të bëjë një rishikim dhe të siguroj regjistrimin e plotë dhe të saktë të pasurisë në regjistrat kontabël, dhe të bëjë një rivlerësim të të gjithë listës së pasurive të komunës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.5 Të arkëtueshmet

Komuna në vitin 2023 ka shpalosur në RVF llogaritë e arkëtueshme në vlerë 1,269,505€.

Çështja B4 - Mangesi në menaxhimin e Llogarive të Arkëtueshme

Gjetja

Sipas nenit 26 të Ligjit për tatimin në pronën e paluajtshme 06-L 005, Komuna, Ministria e Financave dhe organet kompetente përmbaruese kanë autoritetin dhe kompetencat për të mbledhur detyrimet tatimore të papaguara që kalojnë shumën e dhjetë (10) Eurove dhe neni 27 Nëse një tatimpagues apo debitor nuk ka paguar plotësisht tatimin dhe gjobën nëse ka të këtillë, ose detyrimet tatimore të papaguara, në përputhje me afatet e përcaktuara, komuna nxjerr njoftimin përfundimtar me shkrim brenda dhjetë (10) ditëve pune pas ditës së fundit për pagesë, ku kërkon pagesën e plotë të detyrimeve tatimore të papaguara, jo më vonë se dhjetë (10) ditë kalendarike pas ditës që njoftimi përfundimtar konsiderohet të jetë pranuar nga debitori. Arkëtimi i të hyrave tjera duhet të bëhet sipas afateve kohore të përcaktuara në faturë për secilin lloj të të hyrave.

Komuna nuk kishte menaxhim efektiv në mbledhjen e Llogarive të Arkëtueshmeve (LIA). Për mostrat tona nuk kemi vërejt që komuna ka marr ndonjë veprim konkret për vitin 2023 për inkasimin e LIA. Rrritja e llogarive të arkëtueshme është tek shrytezimi i pronave publike, kurse edhe tek tatimi në prone nuk janë ndermarre hapa për inkasim. Zvogelimi i llogarive të arkëtueshme nga tatimi në prone nuk ka ndodhur për shkak të veprimeve të ndermarra për inkasim, por për shkak të faljes së borxheve ngatëtimi në prone.

Ky zvogëlim ka ndodhur për arsye të zvogëlimit të borxhit nga tatimi në prone, konkretisht për shkak të faljes të tatimit në prone që ka ndodhur në vitin 2023.

Ndikimi

Kjo ka ndodhur për shkak se Komuna nuk ka ndërmarrë hapa konkretë ligjorë apo paralajmërues për të inkurajuar tatimpaguesit të shlyejnë borxhet e tyre. Në të njëjtën kohë, kjo situatë tregon edhe për mosfunksionimin e duhur të njësive përkatëse për menaxhimin e nevojshëm të të hyrave dhe llogarive të arkëtueshme.

Rekomandimi B4

Kryetari duhet të marrë masat për të përmirësuar funksionimin e njësive përkatëse, me qëllim të sigurimit të një menaxhimi më të mirë të të hyrave dhe llogarive të arkëtueshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁶	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Burimet e fondeve	16,291,891	19,058,446	18,709,687	14,195,206	14,057,504
Grante Qeveritare - Buxheti	14,973,771	16,423,155	16,257,693	12,543,990	12,485,548
Financimi përmes huamarrjes	0	0	0	129,597	63,496
Të bartura nga viti i kaluar	0	435,197	417,798	309,371	313,788
Të hyrat vetanake	1,318,120	1,769,461	1,607,215	1,197,791	1,063,816
Donacionet vendore	0	422,456	420,575	0	1,242
Donacionet e jashtme	0	8,177	6,406	14,456	129,615

Buxheti final ishte më i lartë se buxheti fillestar për 2,766,555€. Kjo rritje është rezultat i pranimit të buxhetit nga donacionet, të hyrave të bartura nga viti paraprake dhe vendimeve të qeverisë. Në vitin 2023 komuna ka shpenzuar 98% të buxhetit final, me një rritje prej 4% në krahasim me vitin 2022.

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	16,291,891	19,058,446	18,709,687	14,195,206	14,057,504
Pagat dhe mëditjet	8,305,130	9,769,851	9,758,084	8,127,199	8,301,053
Mallrat dhe shërbimet	2,484,856	2,542,290	2,474,417	1,773,318	1,499,467
Komunalitë	267,250	339,223	317,868	198,310	201,916
Subvencionet dhe transferet	935,000	1,437,986	1,407,504	803,249	735,777
Investimet Kapitale	4,274,655	4,969,097	4,751,813	3,293,129	3,319,291
Rezervat	25,000	0	0	0	0

Buxheti final për paga dhe mëditje ishte rritur për 1,464,721€. Rritja ishte nga Vendimet e Qeverisë së Kosovës për rritjen e pagave në shumë 1,458.272€ dhe nga donacionet 6,449€.

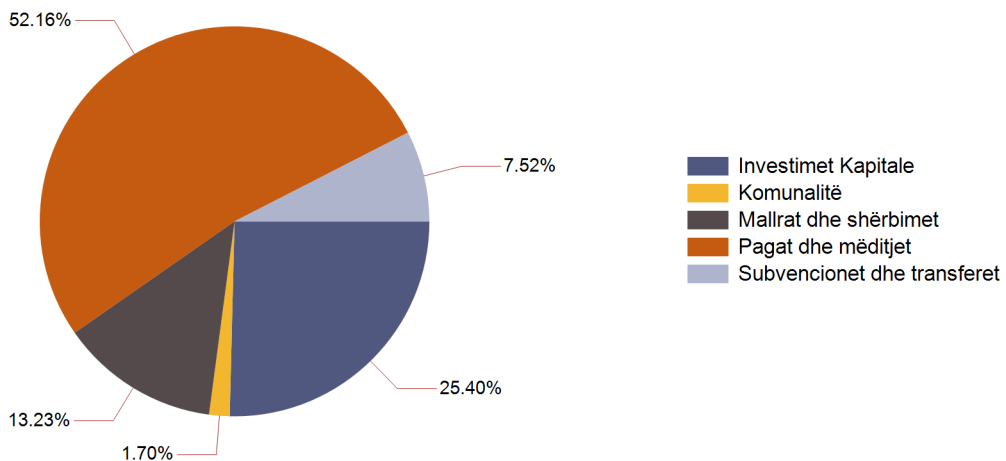
Buxheti final për mallra dhe shërbime ishte rritur për 57,434€. Rritja ishte nga bartja e të hyrave vetjake të pa shpenzuara.

Buxheti final për shpenzime komunale krahasuar me buxhetin fillestar është rritur për 71,973€ nga të hyrat vetjake të bartura nga viti 2022.

Buxheti final për subvencione ishte rritur për 502,986€ nga kjo vlerë: 88,221€ rritja nga bartja e të hyrave vetjake të pa shpenzuara nga viti 2022 dhe 414,765 rritje nga donacionet.

Buxheti final për shpenzime kapitale krahasuar me buxhetin fillestar ishte rritur për 694,442.€. Kjo rritje vjen si rezultat i të hyrave vetjake të pa shpenzuara 33,691€ dhe rritja prej 660,751€ me vendime të kuvendit komunal.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2023

Të hyrat vetjake të planifikuara për vitin 2023 ishin 1,318,120€, përderisa ishin realizuar 1,786,438€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga qiraja etj. Po ashtu, komuna këtë vit ka pranuar të hyra nga gjobat nga trafiku dhe gjobat e gjykatës në vlerë totale prej 148,971€, si dhe të hyra nga Agjencioni i Pyjeve të Kosovës në vlerë 90€. Këto të hyra nuk janë të përfshira në tabelën e mëposhtme për arsye se këto i planifikojnë dhe realizojnë ministrinë e linjës.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Pranimet	2022 Pranimet	2021 Pranimet
Totali i të hyrave	1,318,120	1,318,120	1,786,438	1,444,554	1,261,294
Të hyrat tatimore	409,657	409,657	374,702	336,698	282,731
Të hyrat jo tatimore	908,463	908,463	1,411,736	1,107,856	978,563

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2022 ka rezultuar me 7 rekomandime. Komuna kishte përgatitur Planin e Veprimit ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2023, 3 rekomandime janë zbatuar, dhe 4 rekomandime nuk janë adresuar ende, siç është paraqitur në Grafikon 2, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën e rekomandimeve nr. 4.

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

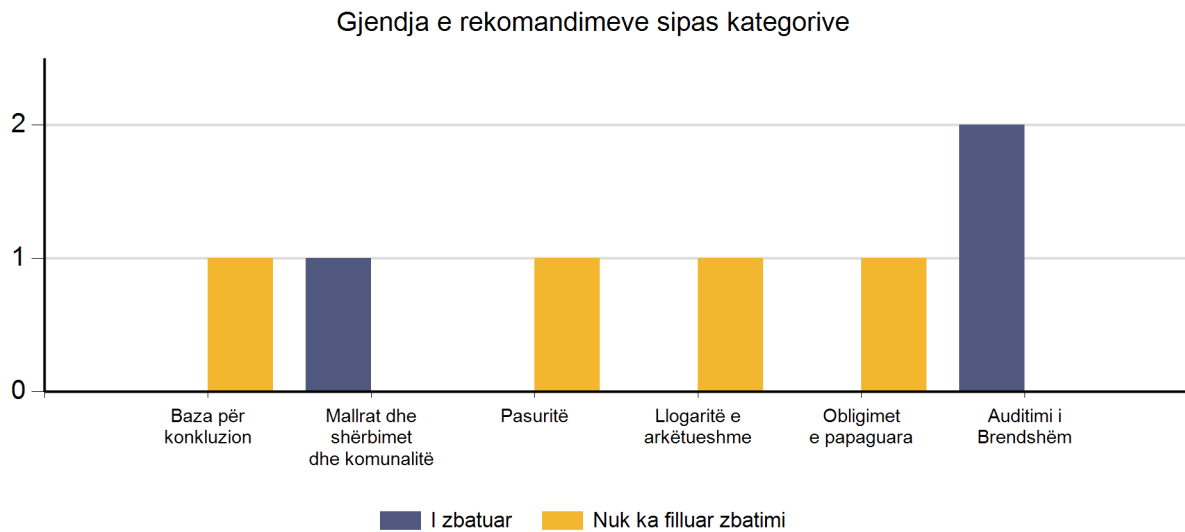

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2022	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të siguroj se janë forcuar kontrollet e brendshme në procesin e ekzekutimit të pagesave. Procedimi i pagesave duhet të bëhet sipas kronologjisë së ngjarjeve dhe në pajtim të plotë me hapat e përcaktuar me rregullën financiare për shpenzimin e parave publike.	Nuk janë ndërmarrë veprime të nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin
2.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitetë	Kryetari, duhet të sigurojë që nevojat e komunës për pozitat të rregullta të adresohen në Ministrinë e Financave Punës dhe Transfereve dhe aty ku është e nevojshme angazhimi i stafit me marrëveshje të veçanta, të respektohen kërkesat ligjore në fuqi.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
3.	Pasuritë	Kryetari duhet të forcojë kontrollet e brendshme në menaxhimin e pasurive dhe të bëjë një rishikim dhe të siguroj regjistrimin e plotë dhe të saktë të pasurisë në regjistrat kontabël, dhe të bëjë një rivlerësim të të gjithë listës së pasurive të komunës.	Nuk janë ndërmarrë veprime të nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin
4.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari duhet të sigurojë efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme duke hartuar dhe aplikuar plane dhe procedura të qarta, apo ndërmarrjen e veprimeve ligjore për arkëtimin e L/A.	Nuk janë ndërmarrë veprime	Nuk ka filluar zbatimin
5.	Obligimet e papaguara	Kryetari duhet të sigurojë një planifikim më të mirë të alokimit dhe zotimit të mjeteve si dhe inicimi i procedurave të shpenzimeve të realizohet vetëm kur mjetet janë në dispozicion me qëllim të eliminimit të vonesave për pagesat e faturave apo të shmangies së padive eventuale nga operatorët ekonomik.	Nuk janë ndërmarrë veprime të nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin
6.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari, duhet të sigurojë që pozitat e zbrazëta në NjAB të plotësohen sa më herët të jetë e mundur, që do të ndikonin në funksionimin dhe forcimin e kontrolleve të brendshme.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar
7.	Auditimi i Brendshëm	Kryetari duhet të sigurojë që komiteti i auditimit të jetë funksional, që t'i ndihmon në përmirësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm të financave publike, me qëllim që të arrihen objektivat e synuara të organizatës, duke ofruar këshilla dhe rekomandime që kanë të bëjnë me qeverisjen, menaxhimin e rrezikut dhe proceset e kontrollit të brendshëm.	Janë ndërmarrë veprime.	I zbatuar

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Agron Fetiu, Ndhmës Auditor i Përgjithshëm

Blerim Kabashi, Drejtor i Auditimit

Fanol Hodolli, Udhëheqës i ekipit

Hysen Restelica, Anëtar i ekipit

Fetah Osmani, Anëtar i ekipit

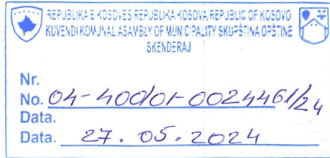

Shtojca I: Letër konfirmimi

Letër konfirmimi

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Kuvendi i Komunës Skenderaj
Skupština Opštine Skenderaj
Skenderaj Municipal Assembly

Zyra e Kryetarit /Kabinet Precednika / Office of the Mayor

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Skenderajt, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem/ nuk pajtohem/ pajtohem pjesërisht/ me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Fadil Nura

(Kryetar i Komunës së Skenderajt)

Data: 27.maj.2024, Skenderaj,

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinionëve të aplikuar nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁷ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁸, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ 1. Fatura e pranuar me 15.03.2023 në vlerë 17,892.72€, ishte paguar me 20.02.2024; 2. Fatura e pranuar me 26.12.2023 në vlerë 1.944,00€, ende nuk është e papaguar; 3. Fatura e pranuar me 30.05.2023 në vlerë 10.750,00€, ende nuk është e papaguar; 4. Fatura e pranuar me 21.00.2023 në vlerë 16.390,00€, ende nuk është e papaguar; dhe 5. Fatura e pranuar me 13.12.2023 në vlerë 18.431,38€, ende nuk është e papaguar.
- ⁶ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁷ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁸ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.